

Analitikával a terrorizmus finanszírozása ellen

John Cassara, az amerikai Pénzügyminisztérium (Department of Treasury) egykori különleges ügynökének írása, egy hatékony megoldásról a kereskedelmi pénzmosás ellen.

Röviddel 2009/11 után beszéltem egy pakisztáni üzletemberrel, aki kapcsolatban állt a bűnöző alvilággal és Dél-Ázsia, valamint a Közel-Kelet „szürke” piacaival. Azt mondta, „Mr. John, nem tudja, hogy bűnözők és terroristák az orruk előtt mozgatják a pénzt és visznek át értékeket? A Nyugat azonban észre sem veszi. Ellenségei magukon nevetnek.”

Pályafutásom java részében az amerikai Pénzügyminisztérium különleges ügynökeként vezettem nyomozásokat a világ azon tájain, ahol ellenségeink tevékenykednek. Az üzletember szavai dühítettek, mert tudtam, hogy igaza van. Első kézből tudtam, hogy ellenségeink kihasználják azt, amit a néhai Oszama bin Laden csak úgy emlegetett, mint „repedések a Nyugat pénzügyi rendszerében”.

Forrás: [Fighting terrorist financing with analytics](#)

In: third quarter 2012, sascom, pp. 23-25.

Fordította: Selján Gábor, OE-NIK

Dátum: 2012. 10. 29.

Az egyik ilyen repedés a kereskedelmi alapú pénzmosás, ami magában foglalja az árucikkkel való kereskedelmet is. Számos, ún. nem hivatalos, földalatti pénzügyi rendszerben – beleértve a terrorizmust finanszírozókat – a vámcsaláson kívül, vagyoni értékek kereskedelmi szállítását is gyakran alkalmazzák „ellenértékelés” biztosítására vagy a könyvelés kiegyensúlyozására.

Mi a kereskedelmi pénzmosás?

A kereskedelmi pénzmosás (Trade-Based Money Laundering, azaz TBML) a bűncselekményekből származó bevételek eredetének elfedése kereskedelmi tranzakciókon keresztül.

Az amerikai Külügyminisztérium (State Department) szerint az utóbbi években megrázó méreteket öltött ez a gyakorlat. Bár nehéz pontosan megbecsülni a probléma méretét, a TBML világszerte mindenhol, az Egyesült Államokban is jelen van.

TERRORISTA finanszírozás

A kereskedelmi pénzmosás csak egy módja a terrorista szervezetek bűncselekményekből származó bevételeinek „megtisztítására”. De vajon honnan jön a pénz? Számos forrásból, mint például:

- Kábítószer-kereskedelem.
- Pénzügyi bűncselekmények.
- Dokumentum hamisítás.
- Bevándorlás megsértése.
- Árucikkek eltulajdonítása.
- Utalvány csalás.
- Fegyvercsempészet.

A papírokban hátramaradó nyomok szolgáltatnak információt a terrorista hálózatok mozgásáról és tevékenységéről.

Valójában egyes szakértők úgy gondolják, hogy a külföldön mosott amerikai pénz java része áron aluli export során távozik az országból. A Pénzügyminisztérium úgy becsüli, hogy a feketepiaci peso-átváltás (Black Market Peso Exchange, azaz BMPE, egy TBML módszer a nyugati partvidéken) minden évben kábítószer-kereskedelemből származó dollár milliárdokat mos tisztára.

Hogyan működik a TBML?

A kereskedelmi alapú pénzmosási csalásoknak számos különböző formája van. Például szó lehet akár egy egyszerű (pénz nélküli) árucseréről is. Afganisztán és Pakisztán egyes területein egy kilogramm heroin szokásos ára egy színes televízió készülék. A kábítószer-hadurak az általuk birtokolt árucikkeket (ópium) cserélik el az általuk kívánt egyéb árucikkekre (luxus és sport járművek).

Mindazonáltal az egyszerű bevételi csalások és manipulációk a leggyakoribbak. Ennek a technikának a legfontosabb eleme az áru megtévesztő feltüntetése az importőr és az exportőr közötti érték átvitel érdekében. Az áru mennyisége, minősége és leírása manipulálható. A leszállított áru és a dokumentáció nyújtanak fedezetet a fizetésre vagy pénzáttalásra.

Bevétel manipuláció egyszerűen

Pénz kiviteléhez: importálj javakat túlértékelt áron vagy exportálj javakat alulértékelt áron.

Pénz behozatalához: importálj javakat alulértékelt áron vagy exportálj javakat túlértékelt áron.

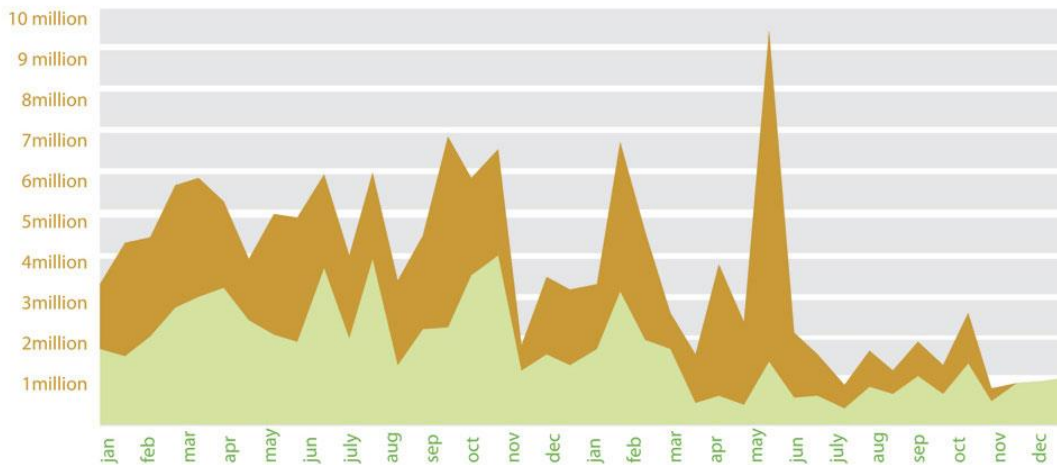
Fontos megértenünk, hogy a termék ára bármennyi lehet, ha az eladó és a vevő együttműködik. Amíg a felek egy nemzetközi kereskedelmi tranzakció során nem válnak túl kapzsivá és ezáltal nem okoznak észrevehető kereskedelmi rendellenességeket, kicsi az esélye annak, hogy bankárok, vámosok, bűnüldöző szervek és más hatóságok észrevessék őket.

Adatok megosztása és elemzése

A vámhatóságok és bűnüldöző szervek nyomozásai megmutatták, hogy a leghatékonyabb módja a TBML elleni harcnak az országok közti import és export elemzése.

Amíg a felek egy nemzetközi kereskedelmi tranzakció során nem válnak túl kapzsivá és okoznak észrevehető kereskedelmi rendellenességeket, apró az esélye, hogy bankárok, vámosok, bűnüldöző szervek és más hatóságok észrevessék őket.

Az ábra illusztrálja a bevételi csalásokkal végrehajtott kereskedelmi pénzmosást. A hűtőszekrények A országba export előtti és B országba érkezés utáni ára közötti különbség ábrázolja a hűtőszekrények formájában átvitt értéket.

Export/import érték 8,418 hűtőszekrényre

Például az 1. ábra diagramja több ezer, A országból B országba exportált hűtőszekrény ingadozó értékét mutatja. A sötét szín a hűtőszekrények A országban, a kivitel során bevallott értékét ábrázolja és a világos szín mutatja az értéküket B országba érkezésüket követően. A vízszintes tengely az időt, a függőleges tengely az értéket jelöli.

A példában szereplő adatok az érintett országok vámhatóságaitól érkeztek. Nyilvánvalóan a bevallott export árak egyeznie kellene a bevallott import árral (némi érthető eltéréssel). Ebben az esetben a csúcsok és völgyek vagy a sötét és világos színek (bevallott import és export) közötti különbség ábrázolja a hűtőszekrények formájában átvitt értéket. A leszállított hűtőszekrények értéke elfedte a narkotikumokból származó bevételek tisztára mosását.

Ellenintézkedések

A világ minden országának van vámhatósága és követi, mi jön be és mi megy ki. Valójában a világ számos részén a vámszolgálat az állami bevételek elsődleges eszköze. Bár az egyes kormányok különböző módon gyűjtik és tárolják az adatokat, van elég hasonlóság a hatékony elemzéshez és TBML-nyomozásokhoz. Utóbbiakhoz három alapvető dolog szükséges:

1. Az export és import adatokhoz való hozzáférés. Továbbá, ha a kereskedelmi adat kiegészíthető vagy összevethető más – pénzügyi, utazási, bűnüldözési – adatokkal, a gyanús tevékenységek még jobban követhetők lesznek.

2. A képesség a más országokkal való azonnali adatcserére (a nemzetközi biztosítékoknak és biztonsági előírásoknak megfelelően).
3. Szaktudás a TBML elemzésben és nyomozásban.

Ahogy fent látható, egy ország célzott importját vagy exportját összevetve egy másik ország megfelelő adataival, felfedezhetők a vámcsalást, adó elkerülést, csempészetet vagy kereskedelmi pénzmosást sejtető kereskedelmi rendellenességek. Az adatok még a földalatti pénzügyi konstrukciókhoz vezető hátsó ajtót is megmutathatják, beleértve a terrorizmus finanszírozásban érintetteket is. Természetesen az adatok elemzése csak ideig vihet minket. A terepen zajló nyomozásokra szintén szükség van.

Merre tovább?

Az amerikai bűnüldöző és hírszerző szervek egyetértenek abban, hogy az egyik leghatékonyabb ellenintézkedés a szervezett bűnözéssel, a terrorizmussal, a rendszeres korrupcióval, a csalással és sok más komoly bűncselekménnyel szemben a „pénz útjának követése”. A következő években a kifinomult adatelemzések használatával fokozatosan megtanuljuk majd „követni az érték útját”.

[szerző bio]

John A. Cassara több mint 25 évig volt a Pénzügyminisztérium különleges ügynöke, szerzője a pénzmosásról szóló számos könyvnek és ipari tanácsadója a SAS Federal LLC-nek.